

**MINISTERSTWO TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych**

Dot. zdarzenia nr: 1460/13

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Z-ca Przewodniczącego Komisji, przew. posiedzenia.....	PUSSAK Andrzej
Członek Komisji.....	KUCHCIŃSKI Tomasz
Członek Komisji.....	ŁOJEK Edward
Członek Komisji.....	MAKOWSKI Tomasz
Członek Komisji.....	RUTKOWSKI Ryszard
Członek Komisji.....	ŻURKOWSKI Stanisław

W dniu 25 września 2013 r., podczas posiedzenia Komisja rozpatrywała okoliczności zdarzenia technicznego dotyczącego śmigłowca typu W-3A Sokół, którego zaistnienie stwierdzono 10 września 2013 r. podczas montażu śmigłowców u Wytwórcy. Działając w oparciu o **art. 5 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 996/2010 w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylające dyrektywę 94/56/WE** (Dz. U. UE. L. z 2010 r., Nr 295, poz. 35), Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych podjęła decyzję o zakończeniu badania na podstawie informacji zawartych w zgłoszeniu zdarzenia nadesłanym przez Użytkownika.

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

Na wydziale montażu śmigłowców wykryto nieprawidłowe wykonanie płyty zamontowanej pod przekładnią pośredniczącą, polegające na podfrezowaniu jednego z jej kątowników wzmacniających w niewłaściwym miejscu, co powoduje brak odpowiedniego luzu między tym kątownikiem a linkami sterowania wirnika ogonowego, przy czym zmniejszony luz może spowodować ocieranie linek o niewłaściwie podfrezowaną półkę kątownika płyty. Dokonano sprawdzenia śmigłowców znajdujących się na terenie Wytwórni i stwierdzono występowanie takiego samego błędu na 4 z 7 śmigłowców.

Przyczyna zdarzenia lotniczego:

Nieprawidłowe działanie systemu zapewnienia jakości u Wytwórcy, polegające na wielokrotnym przeoczeniu błędu wykonania elementu płyty, występujące zarówno na wydziale wytwarzającym płytę jak i na wydziale montażu.

Działania profilaktyczne podjęte przez Wytwórcę:

1. Sprawdzenie śmigłowców znajdujących się na terenie Wytwórni;
2. Przystąpienie do opracowania dokumentu informującego Użytkowników o zaistniałej niezgodności i sposobach postępowania w przypadku jej wykrycia na śmigłowcach znajdujących się w eksploatacji.

Komisja formułuje następujące dwa zalecenia w zakresie bezpieczeństwa (oba do realizacji przez Wytwórcę śmigłowca):

1. Rozważyć dokonanie stosownego przeglądu (audytu) systemu zapewnienia jakości i jego praktycznego działania.
2. Opracować i zapewnić dostarczenie do Użytkowników odpowiedniego Biuletynu na okoliczność stwierdzonego błędu wykonawczego, jego możliwych konsekwencji i sposobu eliminacji nieprawidłowości.

Nadzorujący badanie

inż. Tomasz Makowski *podpis na oryginale*

** Zgodnie z art. 18 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 z dnia 20 października 2010 r. w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylające dyrektywę 94/56/WE, adresat zaleceń dotyczących bezpieczeństwa jest zobowiązany, w ciągu 90 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń, do przesłania Komisji informacji o działaniach, które podjął lub których podjęcie rozważył oraz w stosownych przypadkach o czasie potrzebnym na ich zakończenie, a w przypadku gdy działań nie podjęto – o przyczynach niepodjęcia. Informacje powyższe proszę przesłać na adres siedziby Komisji: MINISTERSTWO TRANSPORTU, BUDOWNICTWA i GOSPODARKI MORSKIEJ ul. Chałubińskiego 4/6; 00-928 Warszawa, tel. + 48 22 630 11 31, fax + 48 22 630 11 17*